

هر که را درد است، او برده‌ست بو

ترزا آویلابی، سابقه مفهوم نجات و رهایی انسان و پیش فرض‌ها و مبانی کلی نجات بررسی شده است. سپس از مفهوم‌شناسی نجات از نظر ترزا، مبانی و مصادیق نجات از دیدگاه ترزا، راه‌ها و عوامل نجات سخن به میان آمده است. در این گفتار همچنین انسان و مسئله نجات در باور مولوی، جایگاه انسان در هرم هستی (مبانی نجات، مصادیق نجات، راه‌های نجات) بررسی شده است.

۴. «درد و رنج‌های بشری در نگاه مولوی و اریک فروم» از محمد کیانی، عنوان گفتار چهارم کتاب است. در این گفتار، پس از ذکر مقدمه، مراحل سه‌گانه مقایسه عنصر درد و رنج در نگاه مولوی و اریک فروم تحلیل شده است: مرحله تشخیص، مرحله تحلیل، مرحله تجویز.

۵. بخش پنجم، «درد و رنج‌های بشری در نگاه مولوی و کارل یاسپرس»، از جمیله علم‌الهدی است. محورهای بحث در این گفتار، اینهاست: مولوی و یاسپرس در یک نگاه، جایگاه انسان در تفکر مولوی و یاسپرس، عوامل و موانع انسان در تعالی جستن، آزادی در نظر مولوی و یاسپرس و عوامل رهایی انسان.

۶. «درد و رنج‌های بشری در نگاه مولوی و خوزه اورتگا گاست»، از علیرضا نیکویی، عنوان گفتار بعدی است. عناوین مطرح‌شده در این گفتار عبارتند از: خوزه اورتگا گاست، متفکری اسپانیایی، مولوی و گاست، دو متفکر شرق و غرب، فلسفه گاست در یک نگاه امکانی، امکان و همبسته‌های مفهومی آن در تفکر گاست، مفهوم و موقعیت و چشم‌انداز در نگاه گاست و مولوی.

۷. «درد و رنج‌های بشری در نگاه مولوی و فوزی موستاری»، از حسینعلی قبادی و سداد دیزداری، عنوان بخش بعدی است. در این بخش، تفکر مولانا و شاعر بوسنیایی، فوزی موستاری، بررسی شده است. در این گفتار پس از بحث درباره تأثیرات ادبیات عرفانی فارسی بر ادبیات بوسنیایی، عوامل رهایی از درد و رنج‌ها در نگاه فوزی تحلیل شده است.

۸. بخش آخر کتاب، «درد و رنج‌های بشری در نگاه مولوی، با توجه به معرفت بشری است»، از آقای شهرام بازوکی است. تأکید این گفتار بر انسان و معرفت بشری در نگاه مولوی است. نخست، دیدگاه عارفان و متکلمان و ادیبان درباره مولوی نقل و مقایسه شده، آنگاه معرفت و عقل از نظر مولوی مورد تحلیل و بررسی واقع شده است.

کتاب حاضر، که بر اساس گفتارهای ارائه‌شده در نشست‌های علمی برگزارشده در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی تنظیم شده، بحث‌های سودمندی در مطالعات تطبیقی در اختیار خوانندگان قرار می‌دهد.

تنظیم نمایه (نام‌ها و اصطلاحات) به کارآیی کتاب برای پژوهشگران می‌افزود.

* هر که را درد است، او برده‌ست بو (بررسی تطبیقی نگاه مولوی و متفکران ملل دیگر به درد و رنج‌های بشری)
* گروهی از نویسندگان، به کوشش دکتر مصطفی گرجی.

* چاپ اول، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی و سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۸۸.

پس از اینکه در سال ۱۳۸۶ توجه جهانیان به مولانا جلال‌الدین محمد بلخی، متفکر بزرگ، جلب شد و همان سال هم از طرف یونسکو سال جهانی بزرگداشت مولانا نام‌گذاری شد، در کشورمان نیز مجامع علمی و برنامه‌های متعددی با هدف بازشناسی و بازکاوی اندیشه‌های این انسان بزرگ ترتیب دادند و هرکدام در جایگاه خود، منشا اثر شدند. یکی از این برنامه‌ها، سلسله نشست‌های علمی، تحت عنوان «بررسی تطبیقی نگاه مولوی و متفکران ملل دیگر به درد و رنج‌های بشری، به مناسبت هشتادمین سال تولد وی» بود، که در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی برگزار شد. در این سلسله نشست‌های علمی، اندیشه‌های مولانا با هشت متفکر جهانی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و حاصل آن نشست‌ها، اکنون به صورت کتاب حاضر در اختیار خوانندگان است. پیش از گفتارهای اصلی کتاب، یادداشت دکتر حسینعلی قبادی با عنوان «سخن پژوهشگاه»، و مقدمه دکتر مصطفی گرجی بر کتاب آمده است.

۱. اولین گفتار کتاب، «درد و رنج‌های بشری در نگاه مولوی و سورن کرکگور (انواع دردهای بشری، با توجه به ساخت‌های زیستن)»، از مصطفی ملکیان است. در این بخش، از درد و رنج از دیدگاه سورن کرکگور، انواع درد و رنج با توجه به ساخت‌های زیستن در نگاه کرکگور، درد و رنج از دیدگاه مولوی و انواع درد و رنج در نگاه مولوی سخن گفته شده است.

۲. گفتار بعدی، «درد و رنج‌های بشری در نگاه مولوی و ویلیام بلیک»، از خانم سهیلا صلاحی مقدم است. محور بحث در این گفتار، انسان در نگاه دو متفکر بزرگ شرق و غرب، مقایسه جایگاه درد و رنج در نگاه مولوی و بلیک و مقایسه تصاویر مربوط به درد و رنج در نگاه مولوی و بلیک است.

۳. «درد و رنج‌های بشری در نگاه مولوی و ترزا آویلابی»، از بخشعلی قنبری، بخش بعدی است. در این گفتار، پس از سخنی کوتاه درباره زندگی